

MEDIARECHT

AAK20116687

Prof.mr. A.W. Hins

Regelgeving en beleid

De opnemng van Bonaire, Sint-Eustatius en Saba (de ‘BES-eilanden’) in het Nederlandse staatsbestel heeft er toe geleid dat we nu twee Mediawetten hebben. Zoals in het vorige *KwartaalSignaal* besproken, trad een voorlopige Mediawet BES op 10 oktober 2010 in werking. Deze voorlopige wet is alweer vervangen door een definitieve Mediawet BES, verstoep in de ‘Tweede Aanpassingswet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba – B’ (*Stb.* 2011, 33). In de Memorie van Antwoord aan de Eerste Kamer schreef de regering dat drie artikelen uit de voorlopige wet een spanning opleverden met het grondwettelijke verbod van voorafgaand toezicht op radio en televisie. Zij zijn daarom niet overgenomen (*Kamerstukken I*, 2010/11, 32 419 D, p. 15). Ook is een algemene maatregel van bestuur vastgesteld, het Mediabesluit BES (*Staatsblad* 2011, 48), en een ministeriële regeling, de Mediaregeling BES (*Stcrt.* 7 maart 2011, nr. 3821). Het hele pakket is krachtens een Koninklijk Besluit in werking getreden op 8 maart 2011 (*Stb.* 2011, 34). Voor de fijnproevers is interessant dat artikel 5 van de Mediaregeling BES een wijziging aanbracht in de wet. De Invoeringswet openbare lichamen BES gaf de minister van OCW deze bevoegdheid.

Boeken horen ook tot de media. De regering heeft een wetsvoorstel ingediend tot wijziging van de Wet op de vaste boekenprijs. Voorgesteld wordt onder meer de wet van

toepassing te laten zijn op buitenlandse bedrijven die boeken uit Nederland importeren om deze vervolgens aan Nederlandse consumenten te verkopen, bijvoorbeeld via internet. Momenteel kunnen bedrijven die buiten Nederland zijn gevestigd niet worden aangepakt door de territoriale werking van de wet. In de memorie van toelichting schrijft de regering dat de Europese Commissie geen bezwaar heeft tegen de voorgestelde wijziging. Wel zal het Commissariaat voor de Media van geval tot geval moeten aantonen dat een verkoper die in een andere lidstaat van de EU gevestigd is, het oogmerk heeft de Nederlandse wet te ontduiken (*Kamerstukken II*, 2010/11, 32 641, nr. 1-4).

De bestaande vergunningen voor commerciële radio via de ether hadden een looptijd tot 1 september 2011. In de komende jaren zal een digitalisering van de distributie plaats vinden, zodat de ether efficiënter kan worden gebruikt. Om dit proces te bevorderen heeft de regering al meer dan een jaar geleden besloten dat bestaande vergunningen het beste kunnen worden verlengd op voorwaarde dat de gebruikers investeren in de nieuwe techniek (*Katern* 115, p. 6464). Bij koninklijk besluit van 18 februari 2011 is het Frequentiebesluit aangepast om hiervoor een juridische basis te scheppen (*Stb.* 2011, 88). Daarna heeft de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie twee ministeriële regelingen vastgesteld. Hieruit blijkt dat de vergunningen verlengd kunnen worden tot 1 september 2017 als de houder een flinke vergoeding betaalt aan de Staat (*Stcrt.* 22 maart 2011, nr. 5064 en 5069).

Rechtspraak

Het Verenigd Koninkrijk werd veroordeeld door het EHRM omdat de uitgever van de Daily Mirror was veroordeeld tot een vergoeding van 1 miljoen pond aan advocaatkosten van Naomi Campbell. De veroordeling wegens privacy-schending was niet in strijd met artikel 10 EVRM, maar het was disproportioneel om de uitgever te veroordelen tot het betalen van de hoge *success fees* die de advocaten van het topmodel hadden bedongen (EHRM 18 januari 2011, *Mgn Ltd vs Verenigd Koninkrijk*, www.echr.coe.int, appl. 39401/04).

Lidstaten van de EU kunnen een lijst opstellen van sportevenementen die zij zo belangrijk vinden, dat deze voor uitzending op een open televisienet beschikbaar moeten blijven. Het is dan verboden de desbetreffende uitzendrechten exclusief voor betaaltelevisie te kopen. Volgens artikel 3 bis van de voormalige Televisierichtlijn en artikel 14 van de huidige Mediarichtlijn moeten de lidstaten de Commissie direct op de hoogte stellen als zij zo iets besluiten. Deze onderzoekt of het verbod verenigbaar is met het EU-recht. Mag een land alle wedstrijden van de eindronden van het WK en het EK Voetbal op de lijst zetten? Hierover gaat een uitspraak van het Gerecht van de EU in een zaak die was aangespannen door de FIFA en de UEFA tegen de Commissie. Het Gerecht oordeelde dat een kampioenschap als één evenement geldt en niet kan worden

onderverdeeld in ‘topwedstrijden’ en ‘gewone wedstrijden’, omdat de uitslagen op elkaar van invloed zijn. De Commissie mocht de lijsten van België en het Verenigd Koninkrijk goedkeuren, hoewel de FIFA en de UEFA daardoor minder inkomsten zouden ontvangen. De beperking van de vrijheid van dienstverlening acht het Gerecht gerechtvaardigd door een dwingende reden van algemeen belang, in het bijzonder het recht op informatie van het publiek (Gerecht EU 17 februari 2011, T-385/07, T-55/08 en T-68/08, *FIFA en UEFA vs Commissie*, <http://curia.europa.eu>).

Het Gerechtshof te ‘s-Hertogenbosch deed uitspraak in een kort geding tegen de eigenaar van een journalistieke website, waarin de Wet bescherming persoonsgegevens centraal stond. Op de website waren berichten geplaatst, inhoudende dat de eiser vriendschappelijke banden had onderhouden met de crimineel Johan de V., alias ‘De Hakelaar’. De voorzieningenrechter van de rechtbank had de vordering tot het verwijderen van de berichten toegewezen. Het Hof is het met de voorzieningenrechter eens dat de Wbp van toepassing is. In dit geval acht het Hof echter een rechtvaardiging voor het publiceren van de berichten aanwezig als bedoeld in artikel 8 sub f van de Wbp. De afweging die het Hof uitvoert verschilt niet van de gebruikelijke belangenafweging op basis van het Burgerlijk Wetboek. De vordering wordt alsnog afgewezen (Hof ‘s-Hertogenbosch 1 februari 2011, *Stichting De Stelling vs X, Mediaforum* 2011-4, nr. 10 m.nt. Q.R. Kroes).

Literatuur

- A.J.Nieuwenhuis, ‘Achtergrond en huidige betekenis van het verbod van voorafgaand verlof’, *NTM/NJCM-Bulletin* 2011, p. 24-43;
- Ronald Vecht, ‘De acht verrassingen van de BES-Mediawet’, *Mediaforum* 2011-3, p. 76-80;
- Aernout Nieuwenhuis & Esther Janssen, ‘De onduidelijke verhouding tussen vrijheid van meningsuiting en discriminatie’, *Mediaforum* 2011-4, p. 94-104;
- Jilles Verweij, ‘YouTube en de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten’, *Mediaforum* 2011-4, p. 105-113;
- L.F.M. Verhey, ‘Grondrechten in het digitale tijdperk: driemaal is scheepsrecht?’, *Tijdschrift voor Constitutioneel Recht* 2011/2, p. 152-167;
- B.J. Koops, ‘Digitale grondrechten en de Staatscommissie: op zoek naar de kern’, *Tijdschrift voor Constitutioneel Recht* 2011/2, p. 168-185;
- Wouter Hins, Marga Groothuis & Chris Wiersma, *Persvrijheidsmonitor Nederland 2010*, Diemen: Uitgeverij AMB, 2011, ISBN: 97890 79700 31 8 (152 p.); integraal gepubliceerd op onder meer www.ivir.nl.